

Dosarul nr. 2ra-925/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. R. Berdilo)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

21 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Irina Gaiduc și Nadejda Traista, reprezentată de avocatul Teodor Bordei

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Irinei Gaiduc împotriva Nadejdei Traista și Ion Traista cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care au fost respinse apelurile declarate de Irina Gaiduc și de Nadejda Traista, reprezentată de avocatul Teodor Bordei și menținută hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă și

împotriva încheierii din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost corectată eroarea strecurată în dispozitivul deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău

constată:

La 21 aprilie 2016, Irina Gaiduc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nadejdei Traista cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că este proprietara apartamentului nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX.

A menționat că în apartamentul menționat locuiește fiica sa, Violeta Gaiduc.

În lunile ianuarie și februarie 2016, pârâta, proprietara apartamentului nr. X de la etajul de deasupra, a inundat apartamentul ce-i aparține, fapt ce se confirmă prin actul nr. 899-A din 11 ianuarie 2016 și actul nr. 905 din 17 februarie 2016 întocmite de inginerul-șef al ÎMGFL - 22, N. Cupcenco, inginerul specialist - N. Slusari și maistrul de gestionare - C. Teaghii.

Potrivit actelor menționate, în urma inundației apartamentului ce-i aparține, a fost constatată deteriorarea tavanului și pereților din odaia mică, antreu, baie, fapt care a impus adresarea la un expert privitor la efectuarea expertizei respective.

Astfel, potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 172 din 21 martie 2016, paguba materială cauzată apartamentului nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX, în urma inundației din apartamentul nr. X, constituie 10 875,57 de lei.

A evidențiat că, pe lângă prejudiciul material cauzat, i-a fost cauzat și prejudiciu moral manifestat prin suferințe psihice și fizice enorme, estimate la suma de 10 000 de lei, având în vedere multiplele inundații care au avut loc și până la cele din lunile ianuarie și februarie 2016, precum și refuzul categoric al vecinilor de a compensa cheltuielile suportate în urma inundațiilor.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 7, 38, 85, 90, 94, 166, 167 CPC, art. 8, 514, 1398, 1422 Cod civil, art. 4 din Legea taxei de stat, art. 6 din CEDO.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Nadejda Traista în beneficiul său a prejudiciului material cauzat în urma inundației apartamentului în mărime de 10 875,57 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei, a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în mărime de 1 500 de lei și a cheltuielilor de judecată.

La 30 ianuarie 2017, Irina Gaiduc a depus cerere de chemare în judecată concretizată împotriva Nadejdei Traista și Ion Traista, prin care a solicitat încasarea, în mod solidar, de la Nadejda Traista și Ion Traista în beneficiul său a prejudiciului material cauzat în urma inundației apartamentului în mărime de 10 875,57 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei, a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în mărime de 1 500 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 5 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate în mod solidar de la Nadejda Traista și Ion Traista în beneficiul Irinei Gaiduc prejudiciul material în sumă de 10 875,57 de lei, cheltuielile pentru efectuarea expertizei în sumă de 1 500 de lei, cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 3 000 de lei și taxa de stat în sumă de 371,26 de lei, în total suma de 15 746,83 de lei.

Prin decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Nadejda Traista și menținută hotărârea din 5 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

A fost încasată de la Nadejda Traista în beneficiul Irinei Gaiduc suma de 2 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin încheierea din 2 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Nadejda Traista.

La 12 septembrie 2018, Nadejda Traista a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de revizuire depusă de Nadejda Traista, casată hotărârea din 5 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

La 25 februarie 2020, Irina Gaiduc a depus cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea, în mod solidar, de la Nadejda

Traista și Ion Traista în beneficiul său a prejudiciului moral cauzat în urma inundației apartamentului în sumă de 9 458,63 de lei, a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu achitarea taxei de stat în sumă de 471,26 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 7 000 de lei.

Prin hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, au fost respinse apelurile declarate de Irina Gaiduc și de Nadejda Traista, reprezentată de avocatul Teodor Bordei și menținută hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că Irina Gaiduc, prin cererea de concretizare a solicitat repararea prejudiciului moral cauzat în urma inundării apartamentului său nr. XXXXX din str. XXXXX mun. XXXXX, în lunile ianuarie și februarie 2016, de către vecinii săi Nadejda Traista și Ion Traista, care locuiesc cu un etaj mai sus, în apartamentul nr. X, invocând provocarea suferințelor fizice și psihice din motiv că vecinii au refuzat categoric să îi compenseze cheltuielile care le-a suportat pentru reparația apartamentului.

Astfel, prima instanță și instanța de apel au reținut că legislația civilă nu prevede repararea prejudiciului moral, cauzat în urma inundației, respectiv argumentele Irinei Gaiduc invocate în acest sens sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au ajuns la concluzia privind respingerea capătului de cerere cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul examinării cererii de chemare în judecată în prima instanță, precum și în ordine de apel, și compensarea cheltuielilor de asistență juridică, or pretenția de bază a fost respinsă.

La fel, instanța de apel, având în vedere prevederile art. 94 CPC, a menționat că apelanta Nadejda Traista a solicitat prin referința depusă în instanța de fond respingerea acțiunii și încasarea sumei de 3 500 de lei, achitată pentru efectuarea expertizei, în vederea stabilirii cauzei deformării stratului de pe pereți și apariția mucegaiului în apartamentul său.

Astfel, raportul de expertiză a fost întocmit la 18 iunie 2018, la cererea apelantei Nadejda Traista, care nu a invocat careva pretenții de ordin material față de Irina Gaiduc, prin urmare nu poate fi încasată suma solicitată, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin încheierea din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost corectată eroarea strecurată în dispozitivul deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău în partea ce ține de numărul dosarului în ordine de apel, prin indicarea numărului „nr. 2a-2370/20, /2-18201906-02-2a-07082020/” în loc de „nr. 2a-2491/20, /2-19100929-02-2a-14082020/”, iar în locul numelui judecătorului instanței de fond „Angela Ciubotaru”, a indica numele judecătorului „Rodica Berdilo”.

La 21 aprilie 2021, Irina Gaiduc a declarat recurs împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acestuia, casarea

integrală a deciziei instanței de apel și a încheierii din 10 februarie 2021 a instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, considerându-le neîntemeiate și ilegale.

A considerat că este neîntemeiată, lipsită de suport legal și probant concluzia instanței de apel, precum că acțiunea înaintată de ea împotriva Nadejdei Traista și Ion Traista privind repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, ar fi neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

A precizat că până la depunerea de către Nadejda Traista a cererii de revizuire și emiterea încheierii din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, i-au fost eliberate două titluri executorii (emise în temeiul hotărârii din 5 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău), pe care le-a prezentat executorului judecătoresc spre executare.

Ca urmare, de la intimați au fost încasate silit și, respectiv, achitate dânzei mijloace bănești în sumă totală de 12 916,94 de lei.

Dat fiind că în cadrul executării silite a documentelor executorii indicate, intimații i-au achitat silit suma de 12 916,94 de lei, în scopul evitării încasării duble din contul acestora a prejudiciului material cauzat și cheltuielilor pentru efectuarea expertizei, în cadrul rejudecării cauzei în prima instanță și anume la 25 februarie 2020, a înaintat cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, prin care a micșorat cuantumul pretențiilor.

Prin inundarea (multiplă) a apartamentului ce-i aparține, de către intimați, i-a fost cauzat prejudiciu moral (suferințe fizice și psihice considerabile) prin atentarea la drepturile ei personale nepatrimoniale (art. 1422 alin. (1) Cod civil, în redacția din anul 2002).

Astfel, având în vedere prevederile art. 8 alin. (2) lit. f), 514, 1398 alin. (1), 1422 alin. (1) și (2), 1423 alin. (1) Cod civil, a accentuat că urmare a inundării multiple (în lunile ianuarie și februarie 2016) a apartamentului și refuzului categoric al intimaților să-i compenseze benevol prejudiciul material cauzat, a suferit sentimente de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăiri, imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, diminuarea calității vieții, restrângerea posibilităților de viață familială - stări pe care le apreciază ca fiind elemente ale suferințelor psihice și fizice considerabile (prejudiciu moral), la care a fost supusă din vina intimaților.

Reieșind din prevederile legale, rezultă că compensarea prejudiciului moral are scopul de a repara de fapt, prin echivalent bănesc, suferințele fizice și psihice cauzate de făptuitor, prin atentarea la drepturile personale nepatrimoniale ale persoanei.

Pentru examinarea judiciară a litigiului în prima instanță (la judecarea inițială și, ulterior, la rejudecarea cauzei), a suportat cheltuieli de judecată (taxa de stat și cheltuieli de asistență juridică), care, potrivit art. 94 și 96 CPC, urmau a-i fi compensate solidar din contul intimaților.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept, încălcări ce au dus la soluționarea greșită a cauzei și la încălcarea drepturilor și libertăților ei prevăzute și garantate de Convenția Europeană

a Drepturilor Omului, inclusiv a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la proprietate asupra mijloacelor bănești, ce reprezintă cheltuielile de judecată suportate de dânsa la examinarea prezentului litigiu.

La 30 mai 2021, prin intermediul poștei electronice și ulterior, la 8 iunie 2021, prin intermediul Secției documentare procesuală a cauzelor civile, Nadejda Traista, reprezentată de avocatul Teodor Bordei a declarat recurs împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea ce ține de cheltuielile de judecată și încasarea de la Irina Gaiduc a cheltuielilor de judecată în sumă de 3 500 de lei pentru efectuarea expertizei nr. 206 din 18 iunie 2018.

În motivarea recursului a invocat că prima instanță și instanța de apel nu au încasat de la Irina Gaiduc cheltuielile în sumă de 3 500 de lei suportate de către dânsa pentru efectuarea expertizei nr. 206 din 18 iunie 2018 cum este prevăzut în art. 94 CPC.

A precizat recurenta că a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată de la Irina Gaiduc în referința din 10 martie 2020 și în pledoaria din 26 iunie 2020, iar chitanța, bonul fiscal și factura de 3 500 de lei pentru efectuarea expertizei și raportul de expertiză nr. 206 din 18 iunie 2018 au fost anexate de mai multe ori la lucrările dosarului.

Reieșind din prevederile art. 90 lit. g), 1) și 94 alin. (1) CPC, a considerat că sunt întrunite toate condițiile pentru încasarea de la Irina Gaiduc a cheltuielilor de judecată în sumă de 3 500 de lei pentru efectuarea expertizei nr. 206 din 18 iunie 2018.

În hotărârea primei instanțe cerința privind încasarea de la Irina Gaiduc a cheltuielilor de judecată în sumă de 3 500 de lei pentru efectuarea expertizei nr. 206 din 18 iunie 2018 nu a fost pusă în discuție.

A evidențiat că raportul de expertiză nr. 206 din 18 iunie 2018 a servit temeiul de bază și cel mai important pentru remiterea cauzei la rejudecare, deci dacă nu ar fi efectuată expertiza materializată în raportul nr. 206 din 18 iunie 2018 nu s-ar fi ajuns la momentul procesual de renunțare a Irinei Gaiduc la o parte din cereri.

A considerat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea, au încălcat drepturile ei fundamentale la un proces echitabil, dreptul la un remediu efectiv și dreptul la proprietate.

La 12 mai 2021, în adresa Nadejdei Traista și Ion Traisa a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Irina Gaiduc, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 48 vol. II).

La 10 iunie 2021, în adresa Irinei Gaiduc a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Nadejda Traista, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 69 vol. II).

La 2 iulie 2021, Irina Gaiduc a depus referință la recursul declarat de Nadejda Traista, solicitând respingerea recursului.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție, alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la 29 martie 2021 la adresa electronică a reprezentantului recurentei Irina Gaiduc, avocatului Sergiu Petrușca și reprezentantului recurentei Nadejda Traista, avocatului Teodor Bordei, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 37 vol. II).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile la 21 aprilie 2021 și respectiv, la 30 mai 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Irina Gaiduc și Nadejda Traista, reprezentată de avocatul Teodor Bordei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Irina Gaiduc și Nadejda Traista, reprezentată de avocatul Teodor Bordei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile declarate de Irina Gaiduc și Nadejda Traista, reprezentată de avocatul Teodor Bordei urmează a fi considerate ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Irina Gaiduc și Nadejda Traista, reprezentată de avocatul Teodor Bordei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nina Vascan